

TTGV

Çevre ve Enerji Verimliliği Destekleri

Ferda Uutaş
Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı

ENERJİ FİNANSMANI PANELİ
MARKA – TURSEFF - SATSO

24 Ocak 2012
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası

KAPSAM

- TTGV Genel Tanıtımı
- TTGV Ar-Ge Proje Destekleri
  - TTGV Teknoloji Geliştirme (TGP) Desteği
    - *TGP Desteği ve Enerji Verimliliği*
  - TTGV İleri Teknoloji Projeleri (İTEP) Desteği
- TTGV ve Çevre Destekleri
  - Enerji Verimliliği Desteği
  - Çevre Teknolojileri (Temiz Üretim) Desteği
  - Yenilenebilir Enerji Desteği
- Projeler

TTGV Genel Tanıtımı

TTGV – Genel Tanıtım

- ❑ 1991 yılında kar amacı gütmeyen, **Sivil Toplum Kuruluşu** olarak kurulmuş, “**vakıf**” statüsünde bir kurumdur. **Özel sektör** temsilcileri ve **kamu kurumları** tarafından kurulmuştur.
- ❑ Misyonu; ülkemizde **teknolojik inovasyon** faaliyetlerini destekleyerek üreticilerimizin uluslararası pazarlardaki **rekabet gücünü** artırmaktır.
- ❑ Vizyonu; **ulusal inovasyon sistemimizin** kurulmasında geliştirilmesinde ve **ekolojik sistemin korunmasında** etkin rolümüzü sürdürmek, kendi alanımızda uluslararası platformlarda örnek alınan önemli oyuncularından biri olmaktır.

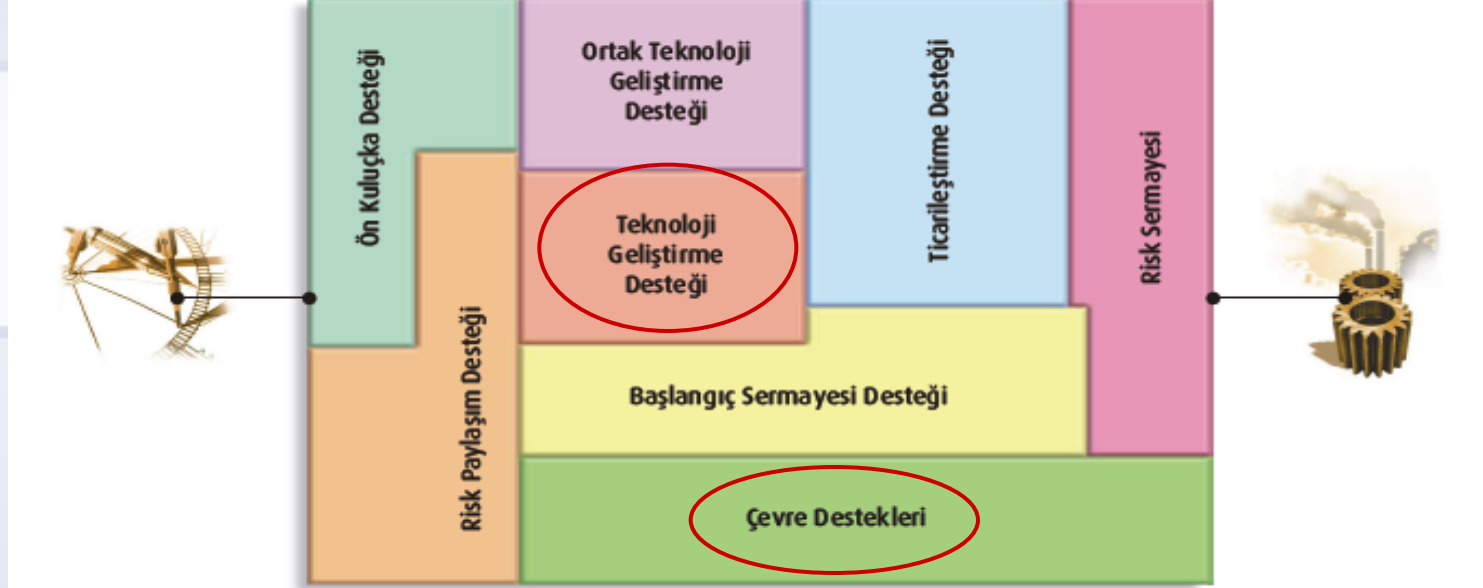

TTGV/ Finansal Kaynaklar

- ❑ Hazine Müsteşarlığı/ Dünya Bankası Programı: 1991-1998 / Teknoloji Geliştirme Projesi
- ❑ Hazine Müsteşarlığı/ Dünya Bankası Programı: 1999-2005 / Endüstriyel Teknoloji Projesi
- ❑ Dış Ticaret Müsteşarlığı Fonu: 1995-..... / Ürün Geliştirme Ar-Ge Sermaye Desteği
- ❑ Montreal Protokolü Çok Taraflı Fonu/Dünya Bankası/Hazine Müsteşarlığı: 1994-2007 / Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Giderilmesi Projesi

TTGV Destekler Bütünü

TTGV Ar-Ge Destekleri

Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği

TGP kapsamında, “teknolojik ürün” ve “teknolojik proses (üretim yöntemi) inovasyonu” kavramları çerçevesinde teknoloji geliştirme düzeyindeki **Ar-Ge faaliyetleri** desteklenmektedir.

- Kavram geliştirme
- Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabilirlik etüdü
- Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar çalışmaları vb. çalışmalar
- Tasarım ve çizim çalışmaları
- Prototip üretimi
- Pilot tesisin kurulması
- Deneme üretimi
- Patent ve lisans çalışmaları
- Satış sonrasında ürün tasarımından kaynaklanan sorunların çözümü faaliyetleri

Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği

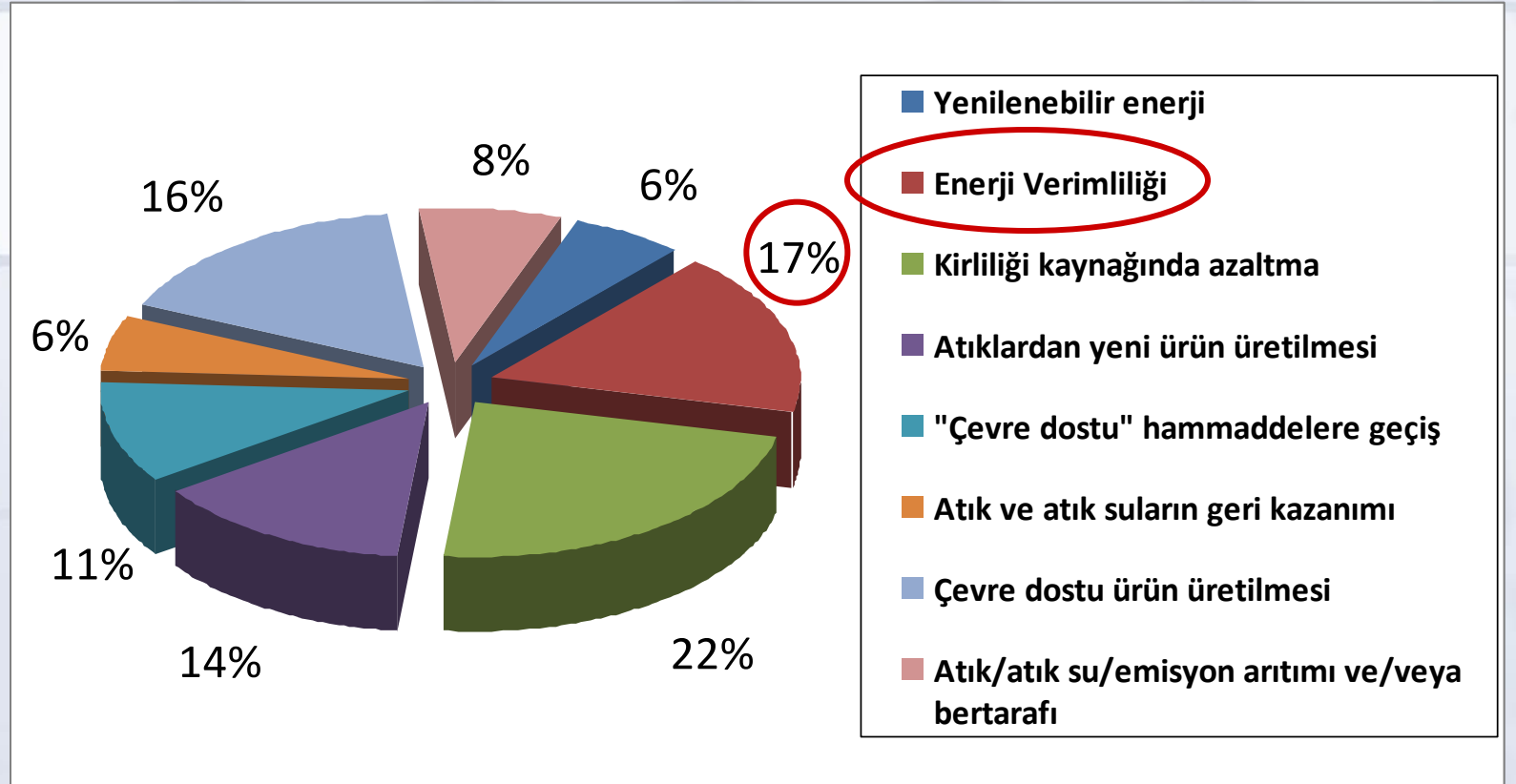
- Proje Süresi** : En Fazla 2 Yıl
- Destek Miktarı** : En Fazla 1 Milyon ABD\$
- Destek Oranı** : Proje Bütçesinin %50 'si
- Geri Ödeme Süresi**: 1 Yılı Geri Ödemesiz Toplam 4 Yıl (Faizsiz)
- Hizmet Bedeli** : Destek tutarının %6'sı (%3 + %3)
- Desteğin Kaynağı** : Ekonomi Bakanlığı
(Yeni tebliğ çalışmaları devam ediyor.)

~ *900 Teknoloji Geliştirme Projesi*

~ *300 Milyon ABD Doları Bağıtlanma Tutarı*

Teknoloji Geliştirme Projeleri Desteği

- Bu kapsamda **104 proje** çevre alanında olup, bu projelere yaklaşık **35 Milyon ABD Doları** bağatlanmış, kullandırılmalar devam etmektedir.

TGP Desteği ve Enerji Verimliliği

Olası Proje Alanları

- Enerji tasarruflu ürün geliştirme (elektrikli ev aletleri, aydınlatma, elektrik motorları, vb.)
- Enerji tasarrufuna/ verimliliğine yönelik süreç geliştirme (otomasyon, optimizasyon, yazılım, vb.)
- Enerji tasarrufu sağlayacak malzeme geliştirme (yalıtım malzemeleri, kaplama, vb.)
- Verimli yakma sistemleri geliştirilmesi (fırınlar, kazanlar vb.)
- Enerji ve atık ısı geri kazanım sistemlerinin geliştirilmesi
- Kojenerasyon sistemlerinin geliştirilmesi
- Enerji depolama ve dağıtım sistemlerinin geliştirilmesi

TGP Desteği ve Enerji Verimliliği

TTGV Desteği Almış Örnek Projeler

Projenin İçeriği

Yüksek Performanslı Trifaze Asenkron Motor Serisi İçin Teknoloji Geliştirilmesi

Vakum Isıl İşlem Fırını Tasarımı ve Prototip İmalatı

Radyal Tip Sıcak Hava Üreteci Tasarımı ve İmalatı

ekirdeği Amorf Saclı Dağıtım Transformatörlerinin Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi

Yoğuşmalı Alüminyum Döküm Sıcak Su Kazanı Tasarımı

Buhar Kazanlarında Geliştirme ve İmalat Sistemleri

İleri Teknoloji Projeleri Desteği

Hali hazırda temsil edildiği değerlendirilen teknoloji alanlarında, mevcut Teknoloji Geliştirme Projeleri desteğimizden boyut ve kapsam olarak daha geniş tasarlanan projelerin oluşmasını teşvik etmek üzere ve öncelikle,

- Tarımsal atıklardan yüksek katma değerli biyo-ürün üretim ve teknolojileri
- İleri malzeme teknolojileri ve hassas üretim teknikleri,
- Yenilenebilir enerji üretim, depolama ve dağıtımına yönelik teknolojiler
- Gıda Teknolojileri
- Biyomedikal Teknolojiler
- İklim Değişikliğine Uyum Teknolojileri

alanlarını hedefleyen yeni bir destek programı pilot seviyede 2010 yılı sonu itibari ile başlatılmış ve devam etmektedir. Program kapsamından Ar-Ge ve ticarileştirme faaliyetleri desteklenmektedir.

İleri Teknoloji Projeleri Desteği

- Proje Süresi** :En Fazla 3 Yıl
- Destek Miktarı** :En Fazla 3 Milyon ABD\$
- Destek Oranı** :Proje Bütçesinin %50 'si
- Geri Ödeme Süresi**:1 Yıllı Geri Ödemesiz Toplam 4 Yıl (Faizsiz)
- Hizmet Bedeli** :Toplam Proje Bütçesinin En Fazla %2'si
- Desteğin Kaynağı** :TTGV

TTGV Çevre Destekleri

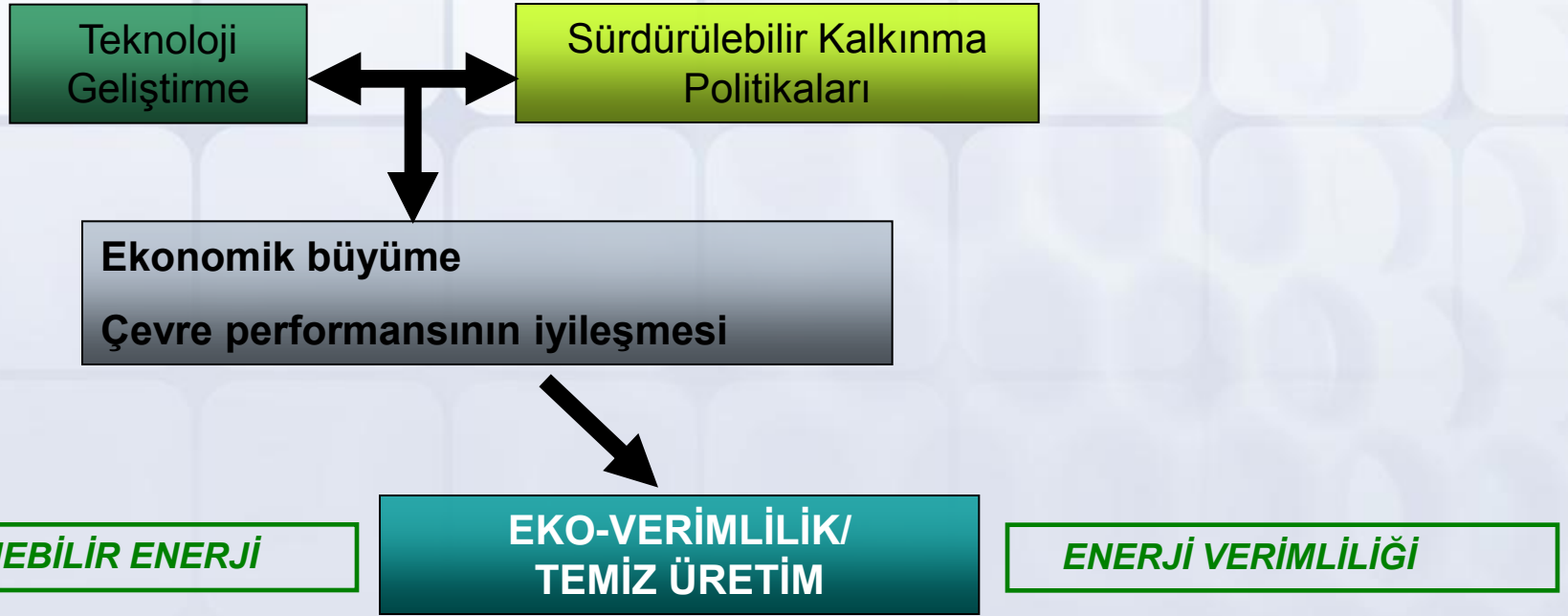

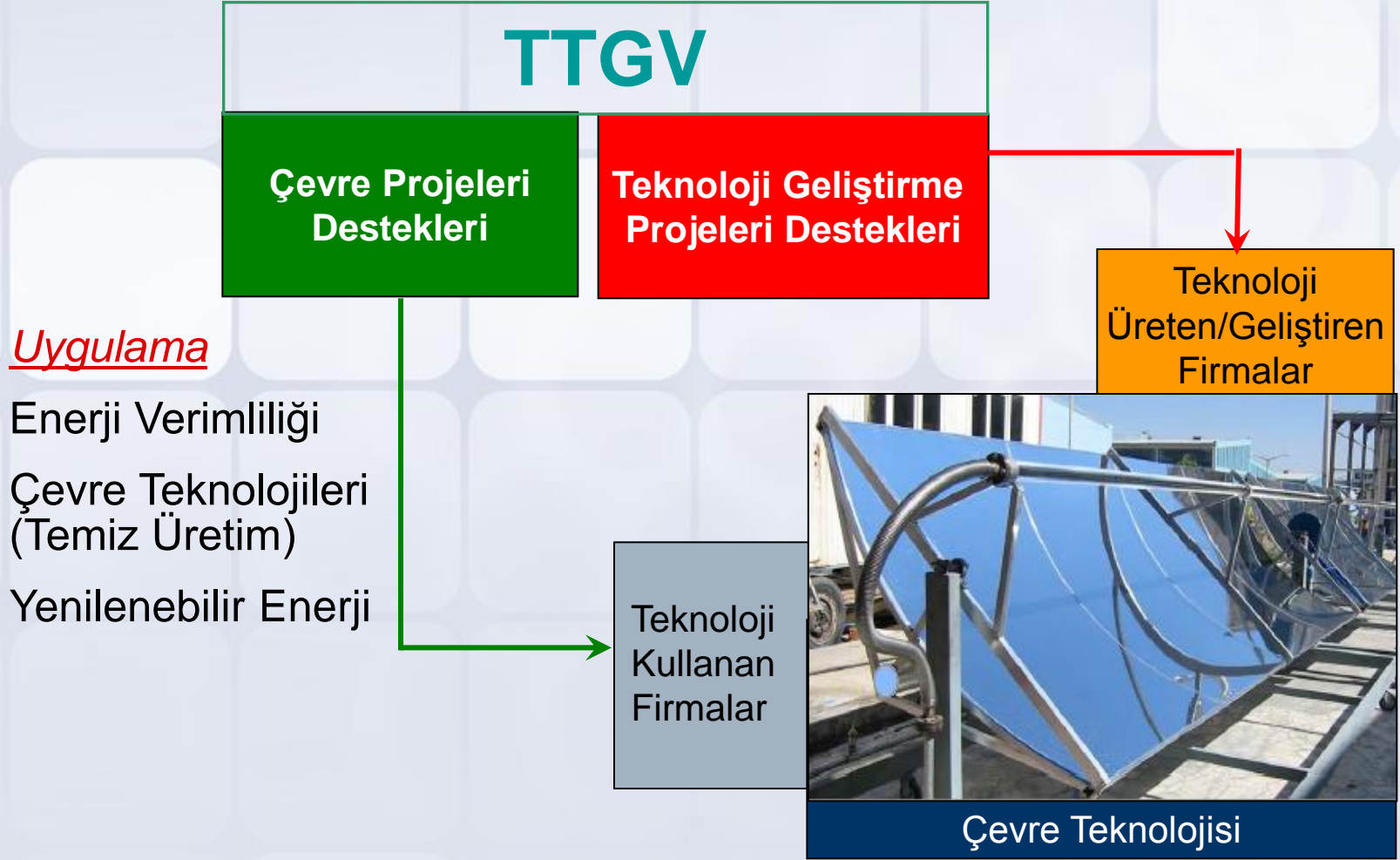
TTGV Çevre Yaklaşımı

TEMEL YAKLAŞIM:

Sanayicimizin (özellikle KOBİlerin) çevre dostu teknoloji ve teknikleri uygulayarak, **çevre performanslarını** ve aynı zamanda **rekabet güçlerini** artırmalarını sağlamak.

TTGV Çevre Destekleri

Enerji Verimliliği Desteği

TANIMI ve KAPSAMI

Enerji verimliliği yatırımları önündeki finansal engellerin aşılması ve yatırımların **teşvik** edilmesi;

Sanayide oldukça yüksek olan **enerji yoğunluğunun** ve **enerji maliyetlerinin** düşürülmesi,

Sanayicinin, **enerji etütleri** dahil olmak üzere, enerji verimliliğine yönelik **uygulama** projelerinin uzun vadeli geri dönüşlü olarak uygun şartlarda desteklenmesi hedeflenmektedir.

Enerji Verimliliği Desteği

ÖNCELİKLER

- Yerli teknoloji ve ekipman kullanımı
- Yenilikçi ve/veya ileri teknoloji (malzeme, elektronik, yazılım, vb.) uygulamaları

KRİTERLER

- Ekipman değişimi (yeni tasarım, yöntem ve/ veya teknoloji)
- Kapasite değişikliği (sistem optimizasyonu çalışması)
- Yerli ekipmanın bütçedeki oranı
- Yenilikçi yönü – demonstrasyon niteliği
- Sektörel önemi, sektöre spesifik oluşu
- Aydınlatma, bina izolasyonu, üretim süreci dışındaki ünite ve süreçler kapsam dışı

Enerji Verimliliği Desteği

OLASI PROJE TÜR VE KAPSAMLARI

- Enerji yönetimi, enerji etütleri
- Buhar üretimi ve dağıtımı (buhar kapanları, boru hatları, kondensat ve blöf sistemleri, buhar tahrikli sistemler)
- Yakma (kazanlar, fırınlar, brülörler vs.) ve soğutma sistemleri
- Elektrik kullanımı (fan, pompa, kompresör, vb. cihazlarda)
- Kullanılan üretim teknolojisinin (eritme, ergitme, tavlama, kurutma, presleme, kalıplama, boyama, vb.) daha verimli hale getirilmesi
- Atık ısının değerlendirilmesi
- Üretim süresinin kısaltılması, sıcaklık veya basınç seviyelerinin düşürülmesi, vb. proses ve işletme optimizasyonları
- Elektrik üretim verimliliklerinin artırılması, elektrik ve ısının birlikte üretilmesi

Enerji Verimliliği Desteği

BUGÜNE KADAR DESTEKLENEN SEKTÖRLER

- Tekstil
- Seramik
- Plastik
- Gıda
- Alüminyum
- Elektrik üretimi
- Çelik dövme
- Vb.

Çevre Teknolojileri (Temiz Üretim) Desteği

TANIMI ve KAPSAMI

Sanayide rekabet gücünü artırmak ve çevreye zararı en aza indirmek amacıyla;

üretim süreçlerinde minimum kaynak tüketimi ve

minimum atık üretimi prensibine dayalı

eko-verimlilik/temiz üretim projelerinin

uzun vadeli - geri dönüşlü olarak desteklenmesi hedeflenmektedir.

Çevre Teknolojileri (Temiz Üretim) Desteği

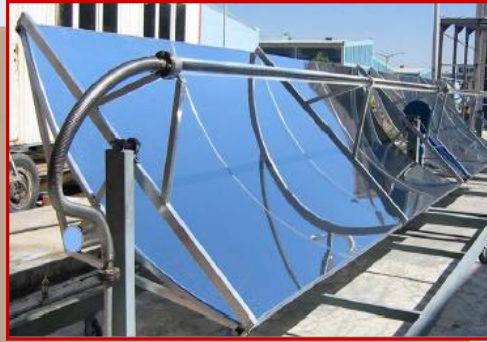
OLASI PROJE TÜRLERİ

- Atıkların kaynağında azaltılması / üretime döndürülmesi (atık geri dönüşümü ve geri kazanımı)
- Su tüketiminin / atıksu oluşumunun kaynağında azaltılması (su tasarrufu, atıksu geri kazanımı)
- Emisyonların kaynağında azaltılması (ör: yakma prosesi optimizasyonu)
- Hammadde tüketiminin azaltılması
- Tehlikesiz / tehlikelilik düzeyi daha düşük kimyasal madde kullanımı
- Enerji üretim ve kullanımında çevre dostu teknolojiler
- Atıklardan yeni ürün/ yakıt/ enerji üretimi
- Çevre dostu ürün üretimi
- Endüstriyel ekoloji (simbiyoz) (Örnek: fiziksel olarak yakın iki firmanın birbirlerinin atığını/atık ısını kullanması)
- Karbon tutma ve depolama sistemleri

Yenilenebilir Enerji Desteği

TANIMI ve KAPSAMI

Yenilenebilir kaynaklardan (rüzgar, güneş, biyokütle, jeotermal vb.) enerji üretimi ve **yeni alanlarda kullanımı** hedefleri doğrultusunda, sanayicinin yenilenebilir enerji kaynaklarından **enerji üretimi ve kullanımı** ile ilgili uygulama projelerinin uzun vadeli geri dönüşlü olarak desteklenmesi hedeflenmektedir.

Yenilenebilir Enerji Desteği

OLASI PROJE ALANLARI

- Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi (şebekeye verme ve/ veya *sanayide kullanma*)
- Yenilenebilir enerji üretimi ve depolanması
- Rüzgar santralleri
- Biyokütleden biyogaz ve elektrik (+ısı) üretimi
- Fotovoltaik (PV) sistemler
- Jeotermal santraller
- Hibrit sistemler
- Güneşli soğutma teknolojileri; tarımsal ürünlerin ve gıda sanayi ürünlerinin saklanması
- Yeraltında ısı enerji depolama ve yer ısısının kullanımı

Çevre Destekleri

- Proje Süresi** : En fazla 1,5 yıl
- Destek Miktarı** : En fazla 1.000.000 ABD\$ *
- Destek Oranı** : Proje Bütçesinin en fazla %50 'si
- Geri Ödeme Süresi** : 1 Yılı Geri Ödemesiz Toplam 4 Yıl (Faizsiz)
- Hizmet Bedeli** : En fazla TTGV Destek miktarının %6'sı (%3+%3)

* Enerji Verimliliği için alt sınır: 100.000 ABD\$

Çevre Destekleri – Örnek Projeler

Projenin İçeriği	Proje Bütçesi (\$)	Projenin Geri Dönüş Süresi
Gazbeton üretim sürecinde oluşan firenin, üretime geri kazandırma sürecinin geliştirilip, <u>atık azaltımı ve hammadde tasarrufu</u>	230.100	1,0 yıl
Çelik dövme prosesi öncesi malzemeyi hazırlayan tavlama (ısıtma) işleminde doğal gazlı fırınlar yerine indüksiyon ısıtma teknolojisinin kullanılarak <u>enerji tasarrufu, daha kaliteli ürün</u>	1.380.000	2,2 yıl
Proseste kullanılan mevcut fırın teknolojisindeki kayıpların ve problemlerin ortadan kaldırıldığı yeni ve güncel teknolojiye sahip bir ergitme sistemine geçiş ile <u>enerji tasarrufu ve daha kaliteli ve ekonomik üretimin</u> sağlanması	210.000	1,1 yıl
Kazan sistemlerinde ekonomizer uygulaması, fire taşıma sistemleri revizyonu, buhar hatları kapalı kondens geri kazanımıyla <u>su ve enerji tasarrufu</u> sağlanması	525.000	1,2 yıl
Yüksek verimli yakma sistemi ile buhar üretimi; distilasyon kondens ünitesinde <u>ısı ve su geri kazanımı</u> ile sıcak suyun ısısından yararlanılarak, eşanjör vasıtasıyla kazan besi suyunun ısıtılması	365.000	3,3 yıl

Çevre Destekleri – Kazanımlar

- Yapılan tahminlere göre, 2010 yılı sonu itibarıyla desteklenen projeler ile
  - 76,5 milyon kWh/yıl enerji tasarrufu
  - 25,5 milyon kWh/yıl elektrik üretimi
  - 41.385 ton/yıl'lık CO₂ azaltımı sağlanmıştır.
- Söz konusu CO₂ azaltımı, yaklaşık olarak 15 MW kapasiteli bir rüzgar santrali ile sağlanan CO₂ azaltımına denk gelmektedir.
- Ayrıca hammadde ve su tasarrufuna yönelik kazanımlar sağlanmış, ürün ve üretim kalitesinin artması yönünde gelişmeler kaydedilmiştir.

TTGV – Çevre Projeleri

- Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Giderilmesi Projesi
- ESİNKAP – Eskişehir İli Bölgesel İnovasyon Projesi
- UNIDO Eko-verimlilik (Temiz Üretim) Programı
- Çevre ve Orman Bakanlığı Temiz Üretim Projesi
- AB 7. Çerçeve Programı Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Projesi
- Küresel Çevre Fonu (GEF) Enerji Verimliliği Projesi
- BTC İskenderun Bölgesi Endüstriyel Simbiyoz Projesi
- UNIDO Tekstil Sektörü Projesi
- İZKA İzmir’de Temiz Üretimin Yaygınlaştırılması Projesi
- RACCP Türkiye’de Yeşil Girişim Projesi
- AB KOBİ’ler için “İyi Çevre İyi İş” Projesi

TTGV – Çevre Faaliyet Konuları/ Alanları

- ***Ozon Tabakasını İncelten Maddeler***
- ***İklim Değişikliği***
- ***Temiz Üretim – Ekoverimlilik***
- ***Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim***
- ***Enerji Verimliliği***
- ***Endüstriyel Ekoloji (Simbiyoz)***
- ***Yeşil Girişim***
- ***Kurumsal Sosyal Sorumluluk***
- ***Bölgesel İnovasyon***

- ***Proje/ program geliştirme***
- ***Proje/ program yönetimi***
- ***Tesis Etütleri***
- ***Tesis uygulamaları***
- ***Finansman***
- ***İzleme***
- ***Eğitim***
- ***Kapasite geliştirme***
- ***Durum tespit – ihtiyaç analizi***
- ***Ulusal/ uluslararası yayın (akademik ve diğer)***
- ***Ulusal çalışmalara katkı***
- ***vb.***

TEŞEKKÜRLER

Ferda ULUTAŞ
Çevre Projeleri Grubu
Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı
Cyberplaza B-Blok Kat: 5-6 Bilkent/Ankara
fulutas@ttgv.org.tr
www.ttgv.org.tr